

te constituam, intra in gaudium domini Dei^a tui'. Nec enim hoc solis sacerdotibus c. 798
vel clericis audiendum ibi arbitreris, sed etiam bonis laicis, et bene in opere^b Dei
laborantibus dicendum esse credas; et maxime^c his, qui in sublimioribus positi sunt
saeculi dignitatibus, quorum conversatio bona et vitae sanctitas et ammonitoria^d
5 aeternae salutis verba suis subiectis praedicatio poterit esse. Nam unusquisque de
pecunia domini sui, quam accepit, rationem redditurus erit in^e die iudicii; et qui plus 1. Cor. 3, 8.
laborat, plus mercedis accipiet. Quapropter, dilectissime et honorande ecclesiarum
Christi defensor^f et rector^g, tuae sanctissimae sapientiae venerabile studium alios
ammonendo exhortetur^h, alios castigando corrigit, alios vitae disciplinis erudiat; ut,
10 omnibus omnia factus, ex omnibus mercedem habere merearis perpetuam; ut cum ib. 9, 22.
magna et laudabili populorum multitudine gloriosus in conspectu domini Dei tui
appareas.

Audio etiam per ecclesias Christi quandam consuetudinem non satis laudabilem,
quam vestra^h prudentissima auctoritas facile emendare potest. Si tamen vera est
15 opinio, et non magis falsa excusatioⁱ: ut quod facere non volunt^k presbyteri^l suis
iniciant^m episcopis. Nam dicunt ab episcopis interdictum esse presbyterisⁿ et diaconi-
bus praedicare in ecclesiis; dum^o in apocalypsi legatur: 'Spiritus^p et sponsa dicunt: Apoc. 22, 17.
Veni; et qui audiat^q, dicat: Veni. Qui sitit, veniat; qui vult, accipiat aquam vitae
gratis'; nec non et apostolus: 'Quod si alii revelatum fuerit sedenti, prior taceat; 1. Cor. 14, 30.
20 potestis enim per singulos prophetare', id est docere; item ad Timotheum: 'Qui bene 1. Tim. 5, 17.
praesunt presbyteri^s, duplici honore digni^t habeantur^u; maxime qui laborant in verbo
et doctrina Dei'. Dicant enim, in quibus canonibus interdictum sit presbyteris^s praed-
dicare. Quin magis legant et intellegant, ab initio nascentis ecclesiae quanti et quam
mirabiles ex diverso clericorum ordine per totam mundi latitudinem fuere praedicatores,
25 etiam et apostolica in diversas partes transmissi^v auctoritate. Et desinant speciale
habere, quod ad maius^w animarum lucrum plurimorum poterit esse. Nam et ipse
dominus noster Iesus Christus apostolis suis ad praedicationis officia^x secundi ordinis
viros subiunxit, ut in Luca apertissime legitur: 'Post haec autem designavit Dominus Luc. 10, 1.
et alios septuaginta duos, et misit illos binos ante faciem suam^y'. Et paulo post:
30 'Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit; et^z qui me spernit, spernit ib. 16.
eum, qui me misit', et cetera, quae ibi^a de dispensatione verbi Dei leguntur. Quare
in^b ecclesiis ubique ab omni ordine clericorum omeliae leguntur?² Quid est omelia
nisi praedicatio? Mirum est, quod legere licet, et interpretari^c non licet, ut ab omni-
bus intellegatur^d. Quid est aliud, nisi ut^e audientes sine fructu fiant; et impleatur
35 Virgiliacum^f illud:

Dat sine mente sonum^g 3 . . . . .

et non evangelicum: 'Quod in aure audistis, praedicate super tecta'? Dicit enim Matth. 10, 27.
beatus Hieronimus in epistola ad Nepotianum presbyterum^h, ubi eum de praedi-
cationis officio instituit: 'Pessimae consuetudinis est in quibusdam ecclesiis tacere

40   a) om. L.   b) operibus P.   c) maxima T.   d) ammonitaria L.   e) in — iudicii om. S, P.
f) es add. S.   g) exortetur S, h superscripto.   h) vestre S.   i) excussatio S.   k) valent P.
l) praesbyteri S; presbiteris L.   m) iniciunt T, S, L, P.   n) praesbyteris T; presbit. L.   o) dum
leg. in ap. L.   p) ep̄is T.   q) audit P.   s) praesbyteri T; presbit. L.   t) om. V, S, P.   u) hebe-
antur L.   v) transmissi L.   w) maiorem T, S, L, P.   x) offitia S.   y) in omnem civitatem
45 et locum add. P.   z) et — me misit om. L.   a) ibi verbi dei disp. L.   b) ab P.   c) interpretare T, S, L.
d) intelleguntur S.   e) om. P.   f) vergiliacum S.   g) sono corr. in sonū T; domum L.   h) praes-
byterum T; presbit. enim L.

1) Cf. *Alcivini versus ad David regem* (Poet. Carol. I, 245) v. 6: Tu decus ecclesiae, rector, defensor, amator; supra p. 157 n. 2.   2) Cf. *Hauck, Kirchengesch. II*, 217 n. 4.   3) *Aen. X*, 640. Cf. infra
50 ep. 178: Quamvis magis nobis adtendendum sit evangelicis praeceptis quam Virgiliacis versibus.
4) *Hieronymi ep. 52 cap. 7. 8* (Opp. ed. Vallarsius I, 262. 263).